TÜRKÇE TESTLERİ
Testlerin cevapları için karekodu okutunuz.

SÖZ VARLIĞI - SÖZ GRUPLARI | Test 02

✔ Deyimler, Atasözleri ve Özdeyişler

1. Söyleyeni belli olan ve bir düşünceyi kısa ve özlü bir şekilde anlatan sözcük gruplarına özdeyiş (vecize) denir. Bazı özdeyişler atasözleri ile yakın anlamlı olabilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki atasözlerinden hangisi "Gündüz kandilini hazırlamayan, gece karanlığa razı demektir." **özdeyişi ile yakın anlamlıdır?**

A) Yazın gölge kovan, kışın karın ovar.
B) Damlaya damlaya göl olur.
C) Elifin hecesi var, gündüzün gecesi var.
D) Hayır dile komşuna, hayır gele başına.

2. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş, toplumun yaşayış, gelenek ve göreneklerini yansıtan, bilgi ve öğüt veren kalıplaşmış söz grupların atasözü denir. Ata sözleri az sözle çok şey ifade edebilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki tabloda yer alan atasözlerinden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

	Atasözü	Açıklaması
A)	Araba devrilince yol gösteren çok olur.	İş işten geçtikten sonra verilen öğüdün değeri yoktur.
B)	Zenginin horozu bile yumurtlar.	Paralı kişi başarılı olunamayacak sanılan işlerden bile kâr sağlama yolunu bulur.
C)	Davulu biz çaldık, parsayı başkası topladı.	Şu iş şöyle olsa, bu iş böyle olsa diyerek istediğimiz sonuca varamayız.
D)	Gönül kimi severse güzel odur.	Güzellik anlayışı kişiden kişiye değişir.

3. Uyarılarımızın hiçbirini dikkate almıyordu. Ancak o kötü olay yaşanınca -----. Davranışlarında düzelmeye sebep olduğu için kötü de olsa iyi ki başına bu iş gelmiş diyorum bazen.

Bu metindeki boşluğa aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) Aklı başına gelmek
B) Ayağına gelmek
C) Bilmezlikten gelmek
D) Göresi gelmek

4. Atasözleri uzun tecrübeler sonucu oluşmuş olsa da her konuda verdikleri mesajlar ortak değildir. Hatta bazen atasözleri anlamca birbiriyle çelişebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin anlamı "Yol bilen kervana katılmaz." **atasözüyle çelişir.**

A) Abdalın karnı doyunca gözü yolda olur.
B) Aç aman bilmez, çocuk zaman bilmez.
C) Öfke baldan tatlıdır.
D) Bin bilsen de bir bilene danış.

5. En az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan genellikle mecaz anlatımlı kalıplaşmış ifadelere deyim denir. Deyimler az sözle çok şey anlatabilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimlerin hangisinin açıklaması yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

A) Sabah akşam gide gele bizim dükkânı komşu kapısı yaptı. (sık gidilen yer hâline getirmek)
B) Yıllardır başka ülkeler görmek istiyorum ama iş güç ayağımı bağlıyor. (engel olmak)
C) Bu kadar konuşup konuşup sözü neye bağlayacak acaba? (konuşmayı bir sonuca vardırmak)
D) Biraz daha otur da iki satır laf edelim seninle. (yersiz ve gönül kıracak biçimde konuşmak)

6. En az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan genellikle mecaz anlatımlı kalıplaşmış ifadelere deyim denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

A) Ahmet ile Veli sürekli birbiriyle uğraşıyor, birbirlerini yiyorlar.
B) İş yemeğinde kıtlıktan çıkmış gibi yemesi etraftaki herkesi şaşırtmıştı.
C) İşler yoluna girene kadar çalışıp kazanmaksızın elindeki ile idare edecek, hazırdan yiyecek.
D) Son zamanlarda feleğin sillesini yedi, büyük bir yıkım yaşadı.

7. Herhangi bir konuda bilgi sahibi olan insanların o konuyla ilgili tavsiyeye ihtiyacı olan kişilere yardımcı olmaları güzeldir. Ancak burada önemli olan o tavsiyelerin zamanında yapılmasıdır. Böyle olacağı zaten belliydi demenin bir anlamı yoktur. Kıymetli olan o denilecek şeylerin olumsuz durum ortaya çıkmadan söylenmesidir. Yoksa ortadaki kötü sonuçla ilgili bilgili bilgisiz herkesin edecek bir çift lafı olacaktır.

Bu metinde anlatılanları en iyi ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çobanın yağı çok olursa çarığına sürer.
B) Araba devrilince yok gösteren çok olur.
C) Aklına geleni işleme, her ağacı taşlama.
D) Kes parmağını, çık pazara em buyuran çok olur.

8. Deyimler birden fazla sözcükten oluşur. Genellikle mecaz anlamlı kalıplaş ifadelerdir. Kalıplaşmış ifadeler oldukları için sözcüklerin yerleri değiştirilemez, bir sözcüğün yerine eş anlamlısı olsa bile başka sözcük kullanılamaz ancak aynı sözcük farklı deyimlerde kullanılabilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "göz" sözcüğü bir deyim içinde kullanılmamıştır?

A) Açlıktan gözü dönmüş bir hâlde sipariş listesine bakıyordu.
B) İlandaki arabaya alıcı gözüyle bir daha bakmaya karar verdi.
C) Çok büyük bir eve gerek bizim için iki göz oda yeterli olur.
D) Odadan tam içeri girerken kapının yanında bir kâğıt gözüme ilişti.

9. I. Acı söz insanı dinden çıkarır, tatlı söz yılanı inden çıkarır.
II. Güzellik ile akıl nadiren bir arada bulunurlar. (Perronius)
III. İnsanın adı çıkmadansa canı çıkması yeğdir.
IV. Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım etmez. (Montaigne)

Numaralanmış cümlelerin hangileri özdeyiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

10. Dilimizde içinde "yemek" sözcüğü geçen birçok deyim bulunmaktadır. Örneğin "Çalışıp kazanmaksızın elindekini harcamak" anlamına gelen hazırdan yemek, "Akılsızca ve düşüncesizce davranışta bulunmak" anlamında aklını peynir ekmekle yemek, "Hayatı dolu dolu yaşamış olmak" anlamında çok baharın otunu yemek, "Açığa vurmadan içten içe üzülmek" anlamına gelen kazık yemek gibi deyimler kullanılır.

Bu metinde geçen deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

A) Hazırdan yemek
B) Aklını peynir ekmekle yemek
C) Çok baharın otunu yemek
D) Kazık yemek

11.
- Ağaç, yaprağıyla gürler.
- Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
- Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu atasözlerinden herhangi birinin konusu değildir?

A) Cesaret B) Şükür
C) Doğruluk D) Dayanışma

12. Çok üzgün görünüyordu. Beklenmedik şekilde son günlerde üst üste başına gelen şeylerin onu yıprattığı her hâlinden belliydi. Biraz sakinleşmesi için eline bir bardak su verdim. Bana yüreğini dökmesi için ne yapabileceğimi düşünüyordum.

Bu metinde yer alan altı çizili deyimin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Herhangi bir konuyu yazı ile anlatmak
B) Derdini, üzüntüsünü anlatarak hafiflemek
C) Hepsini sergilemek, ortaya dökmek
D) Yerli yersiz yakınlık göstermek